

Posudek vedoucího bakalářské práce

René Descartes – myšlenka mathesis universalis

Autor: *Eduard Feuereis*

Vedoucí práce: Mgr. Richard Zika.

Primárním záměrem bakalářské práce pana Eduarda Feuereise *René Descartes – myšlenka mathesis universalis* je tematizovat Descartesovo myšlení jako celek: zaměřit je v jeho svébytnosti, a to nejen *přávě* jako myšlení René Descartesa, nýbrž především jako významný případ raně novověké filosofie – autor sleduje Descartesovo myšlení jako výraz novověkého, moderního postoje k světu. Provádí to přitom tak, že svůj důraz klade na jistý významný motiv Descartesovy filosofie, jímž je právě myšlenka *mathesis universalis*, univerzální vědy o uspořádání a míře, vyslovená v *Pravidle IV* Descartesova raného spisu *Pravidla pro vedení ducha*. Autor se ptá po tom, zda a nakolik lze považovat i následné Descartesovy výzkumy, především *proté*-filosofické, za realizaci projektu této univerzální *mathesis*.

Mám za to, že jako celek je práce pana Feuereise zdařilá. Autor svá zkoumání zahajuje stručnou expozicí Aristotelova konceptu duše a jeho výkladu procesu poznání a připravuje si tak obratně půdu pro předvedení Descartesovy novosti. V expozici *Pravidel* autor správně vyzdvihuje relevantní motivy a v části věnované tázání po vztahu *mathesis universalis* a myslitelského postupu *Meditací o první filosofii* neméně správně stanovuje bytostné rozdíly. I vodítko, jež k tomu využívá, studie J.-L. Mariona: *Quelle est la méthode dans la métaphysique?*, je přitom velmi vhodně zvoleným klíčem k porozumění sledované problematice.

Výhrady k práci pana Feuereise však mám: 1) Autor se ve svém výkladu nevyhnul takovým formulacím, ve kterých jeho porozumění – v základu obvykle správné – nedospívá k přiměřenému výrazu. Příklady: na str. 17 mluví autor o Descartesově odporu proti školskému charakteru *starověké* vědy; na str. 21/22 tvrdí: „Až dedukce je dostatečnou zkušeností...“; na str. 27 mluví o ustavování *mathesis universalis* cestou *zabstraktnění* současné matematiky, atp. – 2) Dostatečně jasně a přesně není předvedena problematika sledovaná na konci kapitoly *Meditace*. – 3) Příliš povšechný a vůči celku práce vnější je samotný *Závěr* a jeho funkci tak musí – přičemž se jí to daří jen z části – suplovat poslední krátká kapitola *Smrt mathesis universalis*.

Přes uvedené výhrady však považuji práci pana Feuereise za kvalitní a navrhuji hodnotit ji 37 – 41 kredity.

V Praze, dne 17. 12. 06
Mgr. Richard Zika